

A.B. (Δ)

Αριθμός 4213/2013

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Β΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 16 Μαρτίου 2011 με την εξής σύνθεση: Φ. Αρναούτογλου, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Β΄ Τμήματος, Ι. Γράβαρης, Γ. Τσιμέκας, Β. Καλαντζή, Εμμ. Κουσιουρής, Σύμβουλοι, Ι. Σύμπλης, Κ. Λαζαράκη, Πάρεδροι. Γραμματέας ο Ι. Μητροτάσιος, Γραμματέας του Β΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 21 Ιανουαρίου 2005 αίτηση:

των : 1) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία "ΑΡΓΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΠΡΑΚΤΟΡΕΥΣΕΩΣ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ Α.Ε.", που εδρεύει στο Μαρκόπουλο Αττικής (206 χλμ. Λεωφ. Μαρκοπούλου), 2) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΕΥΡΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΑΚΤΟΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ», που εδρεύει στην Ακαδημία Πλάτωνος (οδός Αμφιαράου αρ. 15-17), 3) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΕΝΤΥΠΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ Α.Ε. – ΥΠΟΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΤΥΠΟΥ», που εδρεύει στα Χανιά και 4) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗ Α.Ε.», που εδρεύει στα Χανιά, οι οποίες παρέστησαν με τους δικηγόρους: α) Γεώργιο Καρύδη (Α.Μ. 14278) και β) Στέφανο Δεληκωστόπουλο (Α.Μ. 1613), που τους διόρισαν με ειδικό πληρεξούσιο,

κατά των : 1) Υπουργού Ανάπτυξης, 2) Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, οι οποίοι παρέστησαν με το Νικόλαο Αμιραλή, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και 3) Χρυσούλας Μανταδάκη, κατοίκου Ρεθύμνου Κρήτης (οδός Παπανικολάου αρ. 18), η οποία δεν παρέστη.

Με την αίτηση αυτή οι αναιρεσείδουσες εταιρείες επιδιώκουν να αναιρεθεί η υπ' αριθμ. 2770/2004 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Συμβούλου Ι. Γράβαρη.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τους πληρεξούσιους των αναιρεσειουσών εταιρειών, οι οποίοι ανέπτυξαν και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους αναιρέσεως και ζήτησαν να γίνει δεκτή η αίτηση και τον αντιπρόσωπο των Υπουργών, ο οποίος ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η αναίρεση της 2770/2004 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με την οποία απορρίφθηκε προσφυγή που άσκησαν οι αναιρεσείδουσες εταιρείες κατά της 252/111/2003 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Με την τελευταία αυτή απόφαση, η οποία εκδόθηκε έπειτα από καταγγελία της αναιρεσίβλητης (και καθ' ης η προσφυγή) Χρυσούλας Μανταδάκη (περιπτερούχου στην Κρήτη), κρίθηκε, μεταξύ άλλων, ότι οι πιο πάνω εταιρείες, δραστηριοποιούμενες στην αγορά διανομής εφημερίδων και περιοδικών, είχαν αναπτύξει απαγορευόμενη, κατά το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 703/1977, εναρμονισμένη πρακτική, και τους είχαν, ως εκ τούτου, επιβληθεί, κατά το νόμο αυτό, διάφορες υποχρεώσεις και πρόστιμα.

2. Επειδή, με την 1648/2007 απόφαση του Τμήματος παραπέμφθηκαν στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου ζητήματα παραδεκτού της κρινόμενης αίτησης από πλευράς καταβολής των προβλεπομένων στο άρθρο 31 παρ. 2 του ν. 703/1977 τελών συζητήσεως και παραβόλου. Επί της παραπομπής αυτής εκδόθηκε η 1852/2009 απόφαση της Ολομελείας, με την οποία κρίθηκε αφ' ενός μεν ότι η αίτηση δεν υπόκειται σε τέλη

./.

συζητήσεως - και νομίμως δεν καταβλήθηκαν κατά την άσκησή της - αφ' ετέρου δε ότι το οφειλόμενο γι αυτήν παράβολο, ρυθμιζόμενο ειδικώς στον πιο πάνω νόμο, ανέρχεται σε 30.000 δραχμές, ότι τα σχετικά, κατά τις γενικές διατάξεις, γραμμάτια των 30 συνολικά ευρώ, που είχαν συνοδεύσει την κατάθεσή της, νομίμως, εν όψει των δεδομένων της υποθέσεως, συμπληρώθηκαν μεταγενεστέρως (οι αιτούσες κατέθεσαν συμπληρωματικά γραμμάτια 300 ευρώ συνολικά), και ότι, κατόπιν αυτών, καλύπτονται οι νόμιμες προϋποθέσεις για το παραδεκτό της αιτήσεως από πλευράς παραβόλου.

3. Επειδή, κατά τ' ανωτέρω, τα 330 ευρώ που έχουν τελικώς καταβάλει οι αιτούσες για παράβολο, υπερβαίνουν το οφειλόμενο κατά το νόμο ποσό των 30.000 δραχμών (88 ευρώ), και, επομένως, η διαφορά (242 ευρώ) πρέπει να τους επιστραφεί ανεξάρτητα από την έκβαση της δίκης.

4. Επειδή η κρινόμενη αίτηση ασκείται και κατά τα λοιπά παραδεκτώς.

5. Επειδή, στο ν. 703/1977 «Περί ελέγχου μονοπωλίων και ολιγοπωλίων και προστασίας του ελευθέρου ανταγωνισμού» (Α'278), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: Άρθρο 1: «1. Απαγορεύονται πάσαι αι συμφωνίαι μεταξύ επιχειρήσεων, πάσαι αι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και οιασδήποτε μορφής ενημερονισμένη πρακτική επιχειρήσεων, αι οποίαι έχουν ως αντικείμενον ή αποτέλεσμα την παρακώλυσιν, τον περιορισμόν ή την νόθευσιν του ανταγωνισμού, ιδία δε αι συνιστάμεναι εις: α) τον άμεσον ή έμμεσον καθορισμόν των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής, β) τον περιορισμόν ή τον έλεγχον της παραγωγής, της διαθέσεως, της τεχνολογικής αναπτύξεως ή των επενδύσεων, γ) την κατανομήν των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού, δ) την, κατά τρόπον δυσχεραίνοντα την λειτουργίαν του ανταγωνισμού, εφαρμογήν εν τω εμπορίω ανίσων όρων δι' ισοδυνάμους παροχάς, ιδία δε την αδικαιολόγητον άρνησιν πωλήσεως,

αγοράς ή άλλης συναλλαγής, ε) [...] 2. Αι κατά την προηγούμενη παράγραφον απαγορευόμενα συμφωνίαι και αποφάσεις είναι απολύτως άκυροι, εκτός αν άλλως ορίζεται εις τον παρόντα νόμον. 3. Εμπίπτουσαι εις την παράγραφον 1 συμφωνίαι, αποφάσεις και περιπτώσεις ενηρμονισμένης πρακτικής ή κατηγορίαι τούτων δύνανται να κριθούν, δι' αποφάσεως της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, ως εν όλω ή εν μέρει ισχυραί, εφ' όσον πληρούν αθροιστικώς τας κάτωθι προϋποθέσεις: α) συμβάλλουν, επί ευλόγω συμμετοχή των καταναλωτών εις την προκύπτουσαν ωφέλειαν, εις βελτίωσιν της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή εις προώθησιν της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, β) δεν επιβάλλουν εις τας οικείας επιχειρήσεις περιορισμούς πέραν των απολύτως αναγκαίων διά την πραγματοποίησιν των ανωτέρω σκοπών και γ) δεν παρέχουν εις τας επιχειρήσεις ταύτας την δυνατότητα καταργήσεως του ανταγωνισμού εις σημαντικόν τμήμα της οικείας αγοράς». Άρθρο 3 (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 3 του ν. 2296/1995, Α' 43): «Με την επιφύλαξη του άρθρου 1 παρ. 3, οι κατά το άρθρο 1 συμφωνίες, αποφάσεις και περιπτώσεις εναρμονισμένης πρακτικής [...] απαγορεύονται, χωρίς προς τούτο να είναι απαραίτητη προηγούμενη έκδοση απόφασης από κάποια αρχή.». Άρθρο 10 [όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 παρ. 7 του ν. 2296/1995 και το άρθρο 1 παρ. 21 του ν. 2837/2000 (Α'178)]: «1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι αποκλειστικώς αρμοδία προς εφαρμογήν του άρθρου 1 παρ. 3. 2. Οσάκις η Επιτροπή Ανταγωνισμού εκδίδει απόφασιν περί εφαρμογής του άρθρου 1 παρ. 3: α) καθορίζει το χρόνο έναρξής της ο οποίος, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων του άρθρου 21 παράγραφος 3, δεν μπορεί να είναι προγενέστερος της γνωστοποίησης, β) καθορίζει την διάρκειαν ισχύος ταύτης και γ) δύναται να εξαρτά ταύτην εκ προϋποθέσεων και βαρών . 3. [...] 4. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, αφού ενημερώσει τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις [...] να ανακαλέσει ή τροποποιήσει την απόφασή της περί εφαρμογής του άρθρου 1 παρ. 3 όταν [...]» Άρθρο 11

(όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 παρ. 8 του ν. 2296/1995): Ύστερα από αίτηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης ή ένωσης επιχειρήσεων που υποβάλλεται στη Γραμματεία, η Επιτροπή Ανταγωνισμού πιστοποιεί, εντός διμήνου από την υποβολή της αίτησης, ότι με βάση τα γνωστά σε αυτήν στοιχεία δεν υφίσταται παράβαση των άρθρων 1 παρ. 1, 2 και 2α του παρόντος νόμου [...] 3. Μέχρι την έκδοση απόφασης αντίθετης προς αρνητική πιστοποίηση που προηγήθηκε, οι οικείες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων δεν υπόκεινται στις συνέπειες και κυρώσεις που προβλέπει ο παρών νόμος, εκτός αν αυτές παραπλάνησαν την Επιτροπή [...] με την παροχή ανακριβών στοιχείων ή την απόκρυψη αληθών.» Άρθρο 21 (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 παρ. 2 του ν. 2296/1995 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 παρ. 24 του ν. 2837/2000, εφαρμοζόμενο, κατά την παράγραφο 27 του τελευταίου αυτού άρθρου «και στις συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος»): «1. Οι προβλεπόμενες στο άρθρο 1 παρ. 1 συμφωνίες, αποφάσεις και περιπτώσεις εναρμονισμένης πρακτικής πρέπει να γνωστοποιούνται από τις συμπράττουσες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη σύναψη, λήψη ή τέλεσή τους. 2. Παράλειψη της γνωστοποίησης συνεπάγεται εις βάρος της καθεμίας των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, οι οποίες συμπράττουν και παρέλειψαν τη γνωστοποίηση: α) οριστική αδυναμία εφαρμογής του άρθρου 1 παρ. 3, β) επιβολή προστίμου ύψους τουλάχιστον 3.000.000 δραχμών μέχρι 10% των ακαθαρίστων εσόδων της επιχείρησης της τρέχουσας ή προηγούμενης της παράβασης χρήσης. 3. Η υποχρέωση γνωστοποίησης της παραγράφου 1 δεν ισχύει για συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές όταν: α) αυτές συνάπτονται μεταξύ δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων, η καθεμία από τις οποίες δραστηριοποιείται για τους σκοπούς της συμφωνίας σε διαφορετικό στάδιο της αλυσίδας παραγωγής ή διανομής και αφορούν τους όρους με τους οποίους τα μέρη προμηθεύονται ή πωλούν ορισμένα προϊόντα και

υπηρεσίες, β) [...] 4. Η δυνατότητα χορήγησης απαλλαγής κατά το άρθρο 1 παρ. 3 σε συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές της προηγούμενης παραγράφου προϋποθέτει γνωστοποίησή τους στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Ο χρόνος έναρξης της κατ' άρθρο 1 παρ. 3 απόφασης μπορεί να είναι προγενέστερος του χρόνου γνωστοποίησης των συμφωνιών ή εναρμονισμένων πρακτικών αυτών.». Άρθρο 9 (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παρ. 6 του ν. 2296/1995): «1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, αν διαπιστώσει είτε αυτεπάγγελτα είτε κατόπιν καταγγελίας [...] παράβαση των άρθρων 1, 2 και 2α, μπορεί με απόφασή της α) να απευθύνει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων συστάσεις να παύσουν την παράβαση, β) να υποχρεώσει τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις να παύσουν την παράβαση και να παραλείψουν αυτή στο μέλλον, γ) να απειλήσει πρόστιμο ή χρηματική ποινή ή και τα δύο στην περίπτωση συνέχισης ή επανάληψης της παράβασης, δ) να θεωρήσει ότι κατέπεσε το πρόστιμο ή η χρηματική ποινή ή και τα δύο, όταν με απόφασή της βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη, ε) να επιβάλει πρόστιμο στις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων που υπέπεσαν στην παράβαση. 2. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο επιβαλλόμενο ή απειλούμενο πρόστιμο μπορεί να φθάσει μέχρι ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) των ακαθαρίστων εσόδων της επιχείρησης της τρέχουσας ή της προηγούμενης της παράβασης χρήσης. Για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης. 3. [...] 4. Η λήψη των κατά την παρ. 1 αποφάσεων δεν εξαρτάται από την ενέργεια της γνωστοποίησης, κατά τα άρθρα 20 και 21 ή από την πάροδο της προθεσμίας γνωστοποίησης». Εξ άλλου, στη νομοθεσία για την κυκλοφορία εφημερίδων και περιοδικών περιέχονται, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες ρυθμίσεις: Στο ν.δ. 2943/1954, το οποίο, μετά την κατάργησή του με τον α.ν. 346/1969, επαναφέρθηκε σε ισχύ με το άρθρο 2 του ν. 10/1975 (Α' 34), ορίζεται (άρθρο 1, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1

του ν.937/1979, Α' 152, και το άρθρο 18 του ν. 2747/1999, Α'226, και άρθρο 2), ότι «Δικαίωμα πώλησεως εφημερίδων και περιοδικών προς το κοινόν πλην των κατά τον α.ν. 28/28.5.1935 [...] εκδοτών και πρακτορείων έχουν και: α) Εφημεριδοπώλες που είναι ασφαλισμένοι στους οικείους ασφαλιστικούς φορείς [...] β) Δικαιούχοι εκμεταλλεύσεως περιπτέρων, οριζόμενοι δι' εγγράφου εντολής των οικείων Ενώσεων Ιδιοκτητών Ημερησίων Εφημερίδων», ότι «η ως άνω εντολή ανανεούται κατ' έτος και δύναται να ανακληθεί ελευθέρως οποτεδήποτε, χορηγείται δε μετ' απόφασιν της κατά το άρθρον 3 του παρόντος Επιτροπής», ότι «οικεία Ένωσις είναι η Ένωση του τόπου εκδόσεως των εφημερίδων» και ότι «μη υπάρχουσής τοιαύτης Ενώσεως, η εντολή δίδεται παρά των πρακτορείων τύπου [...]», καθώς και ότι «η αμοιβή των εφημεριδοπωλών καθορίζεται δι' αποφάσεως του Υπουργικού Συμβουλίου», [η δε] «αμοιβή των εκμεταλλευομένων τα περίπτερα δια τα παρ' αυτών πωλούμενα φύλλα εφημερίδων και περιοδικών ορίζεται δι' αποφάσεως της κατά το άρθρο 3 Επιτροπής [...]» [απαρτιζομένης, όπως προβλέπεται στο άρθρο αυτό, από μέλη που ορίζονται από τις οικείες ένωση ιδιοκτητών ημερησίων εφημερίδων, οργάνωση εφημεριδοπωλών και πρακτορείο τύπου].». Στο δε άρθρο 7 του ν. 1436/1984 (Α'54) ορίζεται ότι «τα πρακτορεία διανομής και κυκλοφορίας εφημερίδων και περιοδικών έχουν υποχρέωση να κυκλοφορούν με ίσους όρους τις εφημερίδες και τα περιοδικά που εκδίδονται στην έδρα τους», ότι «επίσης έχουν υποχρέωση να κυκλοφορούν τα εκτός της έδρας τους έντυπα μόνο μέσω των υποπρακτορείων του τόπου της έκδοσής τους» (παρ.1), ότι «οι εφημεριδοπώλες και οι κάτοχοι άδειας πώλησης εφημερίδων έχουν υποχρέωση ν' αναρτούν και να πωλούν τις εφημερίδες και τα περιοδικά με ίσους όρους» (παρ.2), και ότι «κατά των παραβατών των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων επιβάλλονται [κυρώσεις] με πράξη του αρμόδιου για τα θέματα Τύπου Υπουργού [...]». Τέλος, κατά το άρθρο 11 του ν. 1542/1985 (Α'72) «Οι διατάξεις του ν. 703/1977 δεν εφαρμόζονται

στις κάθε μορφής υπηρεσίες που παρέχουν με αμοιβή οι εκδοτικές επιχειρήσεις μέσω των εφημερίδων ή των περιοδικών που εκδίδουν.».

6. Επειδή, κατά τις ανωτέρω διατάξεις, σε αντίθεση με τις ρυθμίσεις τους που αναθέτουν σε όργανα του Κράτους και ενώσεις ιδιοκτητών εφημερίδων τα του τρόπου κυκλοφορίας των εφημερίδων και περιοδικών, στοχεύοντας προφανώς στο να γίνεται αυτή κατά το δυνατόν απρόσκοπτα και με ίσους όρους, τα πρακτορεία διανομής του τύπου δεν έχουν, κατ' αρχήν, τέτοιες αρμοδιότητες, περιοριζόμενα, κατά την έννοια του άρθρου 7 του ν. 1436/1984, να κυκλοφορεί το καθένα με ίσους όρους τα έντυπα των οποίων έχει αναλάβει τη διακίνηση. Σε αντίθεση δε προς τις εκδοτικές επιχειρήσεις, για τις υπηρεσίες των οποίων «μέσω των εφημερίδων ή περιοδικών που εκδίδουν» θεσπίζεται ρητώς η εξαίρεση του άρθρου 11 του ν. 1542/1985, αυτά υπόκεινται πλήρως, ως επιχειρήσεις, στις διατάξεις του ν. 703/1977 για τον ελεύθερο ανταγωνισμό.

7. Επειδή, κατά τα γενόμενα δεκτά με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, από τις αναιρεσιούσες ανώνυμες εταιρείες οι δύο πρώτες, «ΑΡΓΟΣ [...] Α.Ε.» και «ΕΥΡΩΠΗ [...] Α.Ε.», στους μετόχους των οποίων περιλαμβάνονται οι περισσότερες και μεγαλύτερες εκδοτικές δημοσιογραφικές επιχειρήσεις της χώρας, έχουν ως αντικείμενο, μεταξύ άλλων, την αντιπροσώπευση και πρακτορεία ημεδαπών και αλλοδαπών επιχειρήσεων (των μετόχων τους και άλλων) που δραστηριοποιούνται στο χώρο των εντύπων, κατέχοντας αθροιστικά το σύνολο της σχετικής αγοράς διανομής έντυπου τύπου (εφημερίδων και περιοδικών) στην Ελλάδα. Οι λοιπές δύο, εξ άλλου, αναιρεσιούσες («ΕΝΤΥΠΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ Α.Ε. [...]» και «ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗ Α.Ε.»), υποπράκτορες, αντιστοίχως, των δύο πρώτων, έχουν, βάσει συμβάσεων με αυτές, αναλάβει η καθεμιά τη διανομή των αντίστοιχων εντύπων στην περιοχή της Δυτικής Κρήτης (νομούς Ρεθύμνης και Χανίων), μέχρι τα τελικά σημεία πώλησής τους στο κοινό. Στα σημεία αυτά, τα οποία, σύμφωνα με όρο της σύμβασης κάθε πρακτορείου με το υποπρακτορείο

του, επιλέγονται από τα υποπρακτορεία, περιλαμβανόταν και το περίπτερο της ήδη αναιρεσίβλητης Χρυσούλας Μανταδάκη στο Ρέθυμνο. Στο εν λόγω περίπτερο οι πρώτες δύο αναιρεσεύουσες (εφεξής πρακτορεία) παρέδιδαν επί παρακαταθήκη μέσω των άλλων δύο (υποπρακτορείων) τον τύπο που καθεμιά αντιπροσώπευε, προς πώληση, η δε περιπτερούχος εισέπραττε την συμφωνημένη αμοιβή της επί των πωλούμενων τεμαχίων και επέστρεφε τα υπόλοιπα στα πρακτορεία. Την 15.5.2000 το πρώτο πρακτορείο σταμάτησε να εφοδιάζει το περίπτερο με περιοδικά, στις δε 20.6.2000 και τα δύο πρακτορεία έπαυσαν να του χορηγούν οποιοδήποτε έντυπο, συμπεριλαμβανομένου του ημερήσιου αθηναϊκού τύπου. Κατόπιν αυτού, η πιο πάνω περιπτερούχος κατήγγειλε τη διακοπή της τροφοδοσίας της στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, από την έρευνα δε που διεξήγαγε η τελευταία και τη σχετική ενώπιόν της διαδικασία προέκυψαν τα ακόλουθα: 1) Στους πανομοιότυπους όρους των αντίστοιχων από 21.5.1999 και 13.12.1999 κάθετων συμβάσεων διανομής μεταξύ του κάθε πρακτορείου και του υποπρακτορείου του διαλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, ότι οι υποπράκτορες υποχρεούνται να διανέμουν τον τύπο κατόπιν εντολής και οδηγιών των πρακτόρων και των εκδοτών σε επιλεγμένα σημεία πωλήσεως, να συνεργάζονται με τους υποπράκτορες άλλων πρακτορείων ώστε η διανομή να γίνεται στα ίδια ακριβώς σημεία πωλήσεως και με την ίδια αμοιβή, να δημιουργούν ειδικά σημεία αποκλειστικής πωλήσεως και υψηλής προβολής του τύπου σύμφωνα και προς το γενικότερο σχεδιασμό των πρακτόρων και να αυξομοιώνουν, μετά από έγγραφη έγκριση ή οδηγία των πρακτόρων, τον αριθμό των σημείων πωλήσεως ανάλογα με τις εκάστοτε διαμορφούμενες συνθήκες της αγοράς, ότι η αμοιβή των υποπρακτόρων συμφωνείται σε ποσοστό 18,5% επί της αναγραφόμενης στα πωλούμενα έντυπα τιμής και των τελικών σημείων πωλήσεως σε ποσοστό 5% τουλάχιστον επί της τιμής αυτής, ότι η διάρκεια των δύο συμβάσεων είναι πενταετής δυνάμενη να παρατείνεται εγγράφως και για διάστημα πέντε ετών κάθε φορά, και ότι

./.

οι υποπράκτορες δεν δικαιούνται να διανέμουν άλλα έντυπα πλην εκείνων των αντίστοιχων πρακτόρων τους, χωρίς προηγούμενη ειδική και έγγραφη άδεια των τελευταίων. 2) Στην από 1.5.2000 κοινή εγκύκλιο της δεύτερης και της τέταρτης αναιρεσείουσας [πρακτορείου «ΕΥΡΩΠΗ» και του υποπρακτορείου του «ΜΥΛΩΝΑΚΗ»] προς τους λιανοπωλητές Αθηναϊκού τύπου Χανίων επισημαίνεται ότι τα δύο πρακτορεία «ΑΡΓΟΣ Α.Ε.» και «ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.» ακολουθούν κοινή πολιτική, πράγμα που σημαίνει ότι ο κάθε πελάτης θα είναι αναγκαίο να κλείνει καθημερινά το λογαριασμό του και ότι τα δύο υποπρακτορεία θα λειτουργούν κατόπιν συνεννοήσεως, σε περιπτώσεις που παρατηρούνται οικονομικές εκκρεμότητες. 3) Στην από 2.5.2000 επιστολή της τρίτης αναιρεσείουσας [υποπρακτορείου «ΕΝΤΥΠΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ»] προς τους λιανοπωλητές τύπου Χανίων – Ρεθύμνου γίνεται αναφορά στα καθημερινά παράπονα του άλλου υποπρακτορείου - ~~«ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗ»~~ [τέταρτης αναιρεσείουσας] - για μεγάλα χρεωστικά υπόλοιπα των λιανοπωλητών προς αυτό, υπογραμμίζεται η απόλυτη συμφωνία προς τα αναφερόμενα σε σχετική επιστολή του και καλούνται οι λιανοπωλητές να τακτοποιήσουν άμεσα τις εν λόγω οφειλές τους, προκειμένου να μην τεθεί σε δοκιμασία η συνεργασία της μαζί τους. Και 4) Κατά την εξέτασή του ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού ο μάρτυρας αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του υποπρακτορείου «ΕΝΤΥΠΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ Α.Ε.» κατέθεσε, μεταξύ άλλων, και τα ακόλουθα: « Η επιλογή των σημείων πωλήσεως τύπου [...] γίνεται αποκλειστικά από τον υποπράκτορα, ο οποίος έχει τη δυνατότητα να ανακαλέσει την άδεια αυτή [...] Σε περίπτωση που το ένα υποπρακτορείο ήθελε να διακόψουν την προμήθεια σε κάποιο σημείο πωλήσεως, ανεξάρτητα αν συμφωνούσε ή διαφωνούσε το άλλο υποπρακτορείο, θα διέκοπταν την προμήθεια και οι δύο. Υπήρχε για την κυρία Μανταδάκη συμφωνία των δύο υποπρακτορείων αλλά δεν έγινε ταυτόχρονη διακοπή· η ΕΝΤΥΠΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΑΕ είχε διακόψει την τροφοδοσία με περιοδικά την 15.5.2000 και η οριστική διακοπή ήταν στις 20.6.2000. Το πρόβλημα

του ενός υποπρακτορείου είναι και πρόβλημα του άλλου. Έτσι, αν διακόψει το ένα υποπρακτορείο τη συνεργασία με ένα σημείο πωλήσεως, θα διακόψει και το άλλο. Η στάση τους αυτή λειτουργεί ως μοχλός πίεσεως στην περίπτωση επιλύσεως οικονομικών εκκρεμοτήτων, δηλαδή γίνεται το ένα υποπρακτορείο μεσολαβητής στην επίλυση του προβλήματος του άλλου. Η πολιτική των δύο πρακτορείων καταγράφεται στην πρακτική και όχι σε επιστολές· έτσι, όταν ο κ. Μυλωνάκης είχε κάποιο οικονομικό πρόβλημα με λιανοπωλητή τον βοήθησαν να εισπράξει τα χρήματά του. Υπάρχει κοινή πολιτική στην είσπραξη των οφειλών από τη διακίνηση του τύπου. Όσον αφορά στην περίπτωση της κυρίας Μανταδάκη, το υποπρακτορείο του πήρε την απόφαση για τη διακοπή της συνεργασίας, στη συνέχεια ενημέρωσε το υποπρακτορείο του κ. Μυλωνάκη και στείλανε επιθεωρητή να ελέγξει το σημείο πωλήσεως. Σε γενικές γραμμές τα δύο

υποπρακτορεία συνεκτιμούν και μπορεί να υπάρξει και διαφοροποίηση. Στην ουσία όμως, δεν είναι ανταγωνιστές [...]». Από τα ανωτέρω η Επιτροπή Ανταγωνισμού θεώρησε ότι «αν δεν προκύπτει σαφώς η ύπαρξη οριζόντιας συμφωνίας, στοιχειοθετείται αναμφισβήτητα εναρμονισμένη πρακτική αντίθετη στο άρθρο 1 παρ.1 του Ν. 703/1977, μεταξύ των εταιρειών «ΑΡΓΟΣ Α.Ε» και «ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε», στην οποία συνέπραξαν και οι υποπράκτορές τους «ΕΝΤΥΠΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ Α.Ε» και «ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗ Α.Ε.», συνιστάμενη στη διαμόρφωση και άσκηση κοινής πολιτικής και συμπεριφοράς έναντι και μεταξύ των υποπρακτόρων και αυτών προς τους τελικούς λιανοπωλητές του τύπου στη Δυτική Κρήτη, με σκοπό τον περιορισμό του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά διανομής τύπου.». Εξέδωσε δε, ως εκ τούτου, την επίδικη απόφαση, με την οποία αφ' ενός μεν υποχρέωσε τις πιο πάνω εταιρείες να παύσουν την εν λόγω παράβαση και να παραλείψουν τη διάπραξή της στο μέλλον, αφ' ετέρου δε επέβαλε εις βάρος τους για την παράβαση αυτή πρόστιμα, το ύψος των οποίων, εν όψει της σοβαρότητας και της διάρκειας της παράβασης, καθώς και των ακαθάριστων εσόδων τους της

χρήσεως 2000 (76.761.651, 46.983.111, 1.348.973 και 1.286.282 ευρώ, αντιστοίχως), καθόρισε για τις δύο πρώτες (τα πρακτορεία) σε 100.000 και 75.000 ευρώ (πλέον 8.805 για μη γνωστοποίηση της σύμπραξης), για δε τις λοιπές δύο (τα υποπρακτορεία) σε 10.000 και 7.500 ευρώ, αντιστοίχως. Παράλληλα, με την ίδια πράξη υποχρεώθηκαν τα δύο πρακτορεία να γνωστοποιήσουν στην Επιτροπή τη «σύμβαση [ή συμβάσεις]-τύπου» σχετικά με το σύστημα επιλεκτικής διανομής που είχαν καθιερώσει, ενώ ανεβλήθη η έκδοση αποφάσεως σχετικά με τη νομιμότητα της καταγγελίας της συμβάσεως διανομής των αναιρεσειουσών με την ανωτέρω περιπτερούχο και της άρνησής τους να την εντάξουν στο σύστημά τους, και ορίσθηκε ότι μέχρι να εκδοθεί απόφαση για το ζήτημα αυτό, οι αναιρεσείουσες έπρεπε να συνεχίσουν να την προμηθεύουν με τους ίδιους όπως και πριν όρους. Το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, στο οποίο προσέφυγαν οι αναιρεσείουσες κατά της εν λόγω απόφασης, έκρινε, κατ' αρχάς, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ότι η προσφυγή ήταν απαράδεκτη καθ' ο μέρος στρεφόταν κατά της Επιτροπής Ανταγωνισμού, διότι παθητικώς ενομιμοποιείτο μόνον το Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Οικονομικών, όπως επίσης ότι ήταν απαράδεκτη και καθ' ο μέρος προσβάλλονταν με αυτήν οι κατά τ' ανωτέρω μη οριστικές διατάξεις της απόφασης περί αναβολής της υποθέσεως ως προς τη νομιμότητα της καταγγελίας και του συστήματος επιλεκτικής διανομής. Ακολουθώντας, το δικαστήριο εν όψει των προεκτεθέντων, δέχθηκε ότι οι αναιρεσείουσες, «δρώντας από κοινού και βάσει αμοιβαίων συνεννοήσεων, επέλεγαν, αυξομοίωναν και καταργούσαν τα τελικά σημεία πωλήσεως του αθηναϊκού τύπου στη Δυτική Κρήτη, επιπλέον δε προσδιόριζαν ενιαίως τα ποσά αμοιβής των υποπρακτόρων και των λιανοπωλητών, κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 1 και 2 του Ν.Δ. 2943/1954, κατά τις οποίες οι άδειες στους λιανοπωλητές παρέχονται, ανανεώνονται και ανακαλούνται από την Ένωση Ιδιοκτητών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών μετά από απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 13 του ίδιου νόμου η οποία

προσδιορίζει και τα ποσοστά αμοιβής τους» · ότι, επομένως, στηριζόταν σε εσφαλμένη νομική προϋπόθεση λόγος της προσφυγής κατά τον οποίο οι αναιρεσείουσες προέβαιναν σε επιλογή κοινών σημείων πώλησης και καθορισμό ίσων ποσοστών αμοιβής σε συμμόρφωση προς τις ανωτέρω διατάξεις· ότι, ομοίως, αβασίμως επικαλούνταν τη διάταξη του ν.1436/1984 περί κυκλοφορίας των εφημερίδων και περιοδικών με ίσους όρους από τα πρακτορεία, γιατί η διάταξη αυτή αναφέρεται μόνο στον κάθε πράκτορα ως προς τα έντυπα που διακινεί ο ίδιος· και ότι, με τα δεδομένα αυτά, λόγος περί πλάνης τους ήταν αβάσιμος, αφού, άλλωστε, αν είχαν σχετική αμφιβολία, μπορούσαν να υποβάλουν αίτηση παροχής αρνητικής πιστοποίησης ή αίτηση εξαίρεσης, κατά τα άρθρα 11 και 1 παρ.3 ν. 703/1977. Περαιτέρω, κατά την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση, «από τους πανομοιότυπους κρίσιμους όρους των δύο καθέτων

συμβάσεων, τις σχετικές προειδοποιητικές επιστολές και εγκυκλίους των υποπρακτορείων προς τους λιανοπωλητές της Δυτικής Κρήτης, την αποκαλυπτική κατάθεση ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού του

και τα εν γένει αποδεικτικά στοιχεία [...] σε συνδυασμό προς την ταυτόχρονη διακοπή από τα δύο υποπρακτορεία το εφοδιασμού της περιπετερούχου Χρυσούλας Μανταδάκη, το Δικαστήριο [συνήγαγε], όπως και η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ότι οι δύο πρώτες από τις προσφεύγουσες [και ήδη αναιρεσείουσες] εταιρείες, που συγκροτούν ισοδύναμα το διπώλιο της σχετικής αγοράς διανομής στην ελληνική επικράτεια του αθηναϊκού τύπου, τον οποίο εκδίδουν οι μέτοχοί τους, υιοθέτησαν και εφάρμοζαν, με τη σύμπραξη της τρίτης και τέταρτης, εναρμονισμένη πρακτική στην αλυσίδα διακινήσεως του τύπου αυτού (εφημερίδων και περιοδικών) μέχρι τα τελικά σημεία πωλήσεως της εν λόγω γεω[γραφικής] περιοχής, δεσμευόμενες γραπτώς για κοινή πολιτική (π.χ. ποσοστά αμοιβών) και ταυτόσημη συμπεριφορά έναντι των λιανοπωλητών και συνεργαζόμενες στην πράξη, με πιέσεις, προσunenνοήσεις και συναποφάσεις, για κάθε συγκεκριμένη αντίδραση,

πρακτική, μέθοδο και τρόπο (διακοπή εφοδιασμού κ.λπ) που, ταυτόχρονα και από κοινού, εφάρμοζαν και τηρούσαν σε οποιαδήποτε ανεπιθύμητη στάση τους (μη εξόφληση οφειλομένων, πλημμελής λειτουργία κ.λπ), έστω και αν αυτή συνιστούσε πρόβλημα για το ένα μόνο υποπρακτορείο, υποκαθιστώντας παράλληλα και παράνομα, κατά τα προεκτεθέντα, την Ένωση Ιδιοκτητών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και την προβλεπόμενη ειδική Επιτροπή, που είναι αρμόδιες, κατά νόμο, για τη χορήγηση, ανανέωση και ανάκληση των σχετικών αδειών και τον προσδιορισμό των ποσοστών αμοιβής αντίστοιχα. Η οριζόντια αυτή σύμπραξη είχε ως αντικείμενο την ουσιαστική κατάργηση του ανταγωνισμού (εσωτερικού) μεταξύ των προσφευγουσών εταιρειών και τον πρόδηλο περιορισμό του ανταγωνισμού που οι τρίτοι θα μπορούσαν να αναπτύξουν (εξωτερικού), αφού τα δύο κεντρικά πρακτορεία επιλέγουν με την ίδια αμοιβή-ορισμένους (τους ίδιους) μόνο συνεργάτες σε επίπεδο υποπρακτόρων και λιανοπωλητών, τους οποίους αντιμετωπίζουν και παύουν από κοινού, αποκλείοντας έτσι, και, σε κάθε περίπτωση, καθιστώντας άκρως δυσχερή την είσοδο άλλων σε οποιοδήποτε επίπεδο της αλυσίδας διανομής του τύπου.». Εξ άλλου, λόγος της προσφυγής κατά τον οποίο δεν είχαν σταθμισθεί από την Επιτροπή Ανταγωνισμού τα πλεονεκτήματα που εμφάνιζε στη συγκεκριμένη περίπτωση η ένδικη σύμπραξη των πρακτορείων για την πολυφωνία του τύπου, τον εξορθολογισμό της διακίνησης των εντύπων, την εξοικονόμηση δαπανών, την ανάπτυξη του ανταγωνισμού μεταξύ των διαφορετικών τίτλων εφημερίδων και περιοδικών κ.λπ., απορρίφθηκε από το εφετείο με τη σκέψη ότι οι παράμετροι αυτές θα μπορούσαν να σταθμισθούν – και να δικαιολογήσουν παρέκκλιση από την απαγόρευση της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 703- μόνο έπειτα από εμπρόθεσμη γνωστοποίηση της σύμπραξης και αντίστοιχη απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Τέτοια όμως γνωστοποίηση δεν είχε λάβει χώρα εν προκειμένω. Τέλος, εν σχέσει προς το ύψος των επιβληθέντων προστίμων, το Δικαστήριο,

απορρίπτοντας σχετικούς λόγους της προσφυγής, έκρινε ότι ήταν εύλογα και δεν παραβίαζαν την αρχή της αναλογικότητας, λαμβάνοντας προς τούτο υπ' όψη τη σοβαρότητα των παραβάσεων, που αφορούσαν τη διανομή του συνόλου του αθηναϊκού τύπου στην περιοχή της Δυτικής Κρήτης, τη μικρή διάρκειά τους, και επιπλέον ότι τα πρόστιμα ήταν κατώτερα του 1% των ακαθαρίστων εσόδων των προσφευγουσών κατά τη χρήση του 2000, υπολειπόμενα έτσι σε τόσο μεγάλο βαθμό του ανωτάτου νομίμου ορίου των 15%. Κατόπιν αυτών, η προσφυγή απορρίφθηκε στο σύνολό της.

8. Επειδή, εν όψει των γενομένων ως άνω δεκτών από το δικαστήριο της ουσίας ως προς τη φύση και την έκταση της επίδικης παράβασης, το ζήτημα εάν αυτή μπορούσε να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να είναι εφαρμόσιμο το ευρωπαϊκό δίκαιο του ανταγωνισμού (άρθρο 81 και ήδη 101 Συνθήκης), - ζήτημα που συναρτάται με πραγματικό το οποίο ούτε με την αναιρεσιβαλλομένη ετέθη ούτε από τους διαδίκους προβλήθηκε στη δίκη ενώπιον του διοικητικού εφετείου -, δεν μπορεί να εξετασθεί το πρώτον κατ' αναίρεση. Συνεπώς, τα προβαλλόμενα σχετικώς από τις αναιρεσείουσες με υπόμνημα που κατέθεσαν κατά την παρούσα αναιρετική δίκη, είναι εν πάση περιπτώσει απορριπτέα.

9. Επειδή, σύμφωνα με τα εκτεθέντα στις σκέψεις 5-6, σε συνδυασμό με όσα έγιναν δεκτά από το δικαστήριο της ουσίας σχετικά με τη δραστηριότητα των αναιρεσειουσών εταιρειών πρακτορείας τύπου, στις εταιρείες αυτές δεν έχει ανατεθεί από την έννομη τάξη αρμοδιότητα ή λειτουργία που να επιβάλλει τη σύμπραξη ή το συντονισμό της δράσης τους για την επιδίωξη νομίμου σκοπού συνυφασμένου με το αντικείμενό τους. Κατά συνέπεια, η διαγνωσθείσα εν προκειμένω ανελέγκτως εναρμονισμένη πρακτική, η οποία, άλλωστε, δεν αμφισβητείται, καθ' εαυτήν, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ήταν αναγκαία για την προσήκουσα άσκηση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας ώστε να καθίσταται εκ

του λόγου τούτου επιτρεπτή ήδη στο πλαίσιο της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 703/1977. (Πρβλ. ΔΕΚ C-309/99, J.C.J Wouters της 19.2.2002). Με δεδομένο δε, όπως δέχθηκε το δικαστήριο, το αντιανταγωνιστικό για τη συγκεκριμένη σχετική αγορά αντικείμενο της εν λόγω εναρμονισμένης πρακτικής, τα περί ευεργετικών αποτελεσμάτων της στη διανομή και την πολυφωνία του τύπου, τον ανταγωνισμό μεταξύ τίτλων εφημερίδων κ.λπ., τα οποία προέβαλαν, κατά τ' ανωτέρω, οι αιτούσες, μη συναρτώμενα με πλεονεκτήματα για τον ανταγωνισμό στην κρίσιμη ως άνω αγορά (διανομής τύπου), θα ήταν ενδεχομένως εξεταστέα κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, όχι, όμως, κατ' ένσταση αλλά μόνον υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 21 του ν. 703 όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, η μη τήρηση των οποίων συνεπάγεται, όπως ρητώς ορίζεται στην παράγραφο 2^α αυτού «οριστική αδυναμία εφαρμογής του άρθρου 1 παρ. 3». Συνεπώς, οι αντίστοιχες, κατά τ' ανωτέρω, κρίσεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ανεξάρτητα από τις ειδικότερες αιτιολογίες τους, είναι ορθές, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα με την κρινόμενη αίτηση αβάσιμα και απορριπτέα.

10. Επειδή, σχετικά με το ύψος των προστίμων, οι αιτούσες είχαν, μεταξύ άλλων, ισχυρισθεί, και επαναφέρουν με την κρινόμενη αίτηση, ότι έπρεπε κατά την επιμέτρησή τους να ληφθεί, πάντως, υπ' όψη το ειδικό ως άνω περί τύπου καθεστώς, οι εύλογες, κατά την άποψή τους, αμφιβολίες τους για το αν επιβαλλόταν η επίδικη σύμπραξη, καθώς και τα ευεργετικά, πάντως, αποτελέσματα της τελευταίας, τα εντασσόμενα –έστω και χωρίς να είναι εξεταστέα λόγω ελλείψεως γνωστοποίησης- στο πλαίσιο της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν. 703. Οι μεν προϋποθέσεις όμως της εν λόγω παραγράφου 3, τόσο κατά το γράμμα, όσο και κατά το σκοπό του προπαρατεθέντος άρθρου 21 του ν. 703, ελλείπει γνωστοποίησης, δεν είναι δυνατόν να εξετασθούν παρεμπιπτόντως ούτε κατά την κατάγνωση της σχετικής κύρωσης, κατά τα λοιπά δε, τόσο τα του

καθεστώς του τύπου όσο και γενικότερα τα της φύσεως και της εκτάσεως της παραβάσεως εκτιμήθηκαν, κατά τα προεκτεθέντα, από το διοικητικό εφετείο, το οποίο κατέληξε στην κρίση του περί ευλόγου των προστίμων, εν όψει και του πολύ μικρού, σε σχέση με τις δυνατότητες που παρείχε ο νόμος, ποσοστού τους επί του ύψους των ακαθαρίστων εσόδων της χρήσεως 2000. Υπό τα δεδομένα αυτά, η σχετική κρίση της αναιρεσιβαλλομένης παρίσταται νομίμως και επαρκώς, κατ' αρχήν, αιτιολογημένη, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από τις αιτούσες πρέπει ν' απορριφθούν ως αβάσιμα.

11. Επειδή, κατά τα προεκτεθέντα, με την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση κρίθηκε ότι η προσφυγή στρεφόταν απαραδέκτως κατά της Επιτροπής Ανταγωνισμού, καθώς και ότι απαραδέκτως προσβάλλονταν με αυτήν μη οριστικές διατάξεις τής επίδικης πράξης. Στο διατακτικό, εξ άλλου, της απόφασης αναφέρεται ότι το Δικαστήριο «απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη, καθ' ο μέρος στρέφεται κατά της Επιτροπής Ανταγωνισμού και κατ' ουσίαν, καθ' ό μέρος στρέφεται κατά του Ελληνικού Δημοσίου.». Ο τελευταίος αυτός χαρακτηρισμός¹ («κατ'ουσίαν»), αναφερόμενος προδήλως στο ζήτημα και μόνο της παθητικής νομιμοποίησης και διακρίνοντας έτσι το παραδεκτό της προσφυγής ανάλογα με εκείνον κατά του οποίου στρεφόταν, την Επιτροπή δηλαδή, αφ' ενός, κατά της οποίας στρεφόταν απαραδέκτως, και το Δημόσιο αφ' ετέρου, κατά του οποίου στρεφόταν παραδεκτώς, δεν αντιφάσκει με την περαιτέρω κρίση του δικαστηρίου περί απαραδέκτου της προσφυγής ως προς την προσβολή των μη οριστικών διατάξεων της προσβαλλόμενης πράξης, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από τις αιτούσες είναι εν πάση περιπτώσει αβάσιμα και απορριπτέα.

12. Επειδή, κατόπιν αυτών, και καθώς δεν προβάλλεται άλλος λόγος αναιρέσεως, η κρινόμενη αίτηση πρέπει ν' απορριφθεί στο σύνολό της.

Διά ταύτα

Απορρίπτει την αίτηση.

Διατάσσει, από το καταβληθέν παράβολο, την επιστροφή στις αιτούσες ποσού διακοσίων σαράντα δύο (242) ευρώ, και την κατάπτωση του υπολοίπου.

Επιβάλλει στις αναιρεσείουσες τη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου, η οποία ανέρχεται σε χίλια τριακόσια ογδόντα (1.380) ευρώ και της Χρυσούλας Μανταδάκη, η οποία ανέρχεται σε τετρακόσια εξήντα (460) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 5 Μαΐου 2011 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 4ης Δεκεμβρίου 2013.

Ο Πρόεδρος του Β' Τμήματος Ο Γραμματέας του Β' Τμήματος

Φ. Αναγνωστόπουλου

Γ. Μητροτάσιος